

LUND UNIVERSITY

Muslimska högtider

Miaji, Abdel Baten

Published in:

Den gemensamma nämaren: *Insikt*

2002

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Miaji, A. B. (2002). Muslimska högtider. I C. Arjumand, & B. Sofia (Red.), *Den gemensamma nämaren: Insikt* (s. 143-147). Förlags AB Gondolin.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Muslimska högtider

Under det islamiska året *Hidjri* firar muslimer runt tio stora högtider och ganska många små andra fester. Dessa firas bland annat till minnet av profeter och betydelsefulla händelser, så som Profeten Muhammeds mottagandet av de första Koranverserna, hans födelsedag och så vidare. *Hidjri* kalendern räknas utifrån månens rörelser. *Hidjri* året är 11 dagar kortare än det gregorianska året. *Ramadan* och alla andra muslimska högtider kommer därmed inte att firas under samma säsong varje år.

De stora islamiska högtiderna under *Hidjri* året beskrivs här:

- **Hidjri, det islamiska nyåret:** 622 eKr utvandrade Profeten Muhammed från Mecka till Medina. Denna tidpunkt är mycket betydelsefull i den islamiska historien då Profetens utvandring ändrade situationen för de nya muslimska trosbekännarna och framför allt den unga religionen. 610 eKr, när Muhammed fick den första uppenbarelsen och började predika Guds budskap inför folket i Mecka, mötte han kraftigt motstånd från Meckas icke-troende. De försökte stoppa Muhammeds predikningar. I 13 år fram till Profetens utvandring gjorde Muhammeds motståndare allt de kunde för att stoppa honom och hans budskap till folket. Förföljelserna var övergripande, allt från att tortera och döda nya muslimer till att bojkotta och lämna dem i öknen under tre års tid. För att skydda sina anhängare skickade Profeten Muhammed en grupp till Abisinia, dagens Eritrea. Detta blev den första utvandringen, *hidjri*. 621 eKr kom en grupp bestående av 70 män och 2 kvinnor från Yathreb, dagens Medina, *Profetens Stad*, till Mecka för att fira *Hajj*. De bjöd Profeten att komma till Yathreb. De lovade också att skydda de nya konverterade muslimerna, de som ville utvandra med Profeten. Ett avtal om skydd för utvandrarerna tecknades under *Hajj* perioden i början av *Zilhajj* månaden. Efter Muhammeds himmelfärd 621 eKr blev de icke-troendes tortyr ännu omänskligare och hårdare. Innan Muhammed själv utvandrade till Yathreb, skickade han iväg de flesta av sina anhängare dit. Han lät andra fly först och stannade själv i Mecka i väntan på Guds anvisning om sin egen flykt.

Som förberedelse för utvandring, köpte *Abu Bakr*, den första *Kalifen*, två kameler på den första dagen i *Muharram*. Några år senare föreslog *Ali bin Abi Talib*, den fjärde *Kalifen* att räkna den islamiska tideräkningen från Profetens utvandring. Därför räknas *Muharram* som den första månaden och *Hidjri* som utgångspunkt för den islamiska tideräkningen i hela muslimska världen.

- **Ashura eller den tionde dagen i Muharram:** Först och främst firar muslimer *Ashura* till minnet av profetens dotterson *Imam Husein* som tillsammans med flera familjemedlemmar blev martyr i Kerbala den 10:e dagen i *Muharram* 661 eKr. I Profetens *Hadither* berättas att *Ashura* är en dag då flera andra händelser också inträffade. *Ashura* är den dag då Gud skapade världen. Adam och Eva träffades på

Arafah i Mecka den dagen; Moses lyckades att utvandra från Egypten med Israeliter; Job blev frisk; och på *Ashura* kommer Domedagen att infalla. Muslimer firar *Ashura* och ber på denna dag speciellt för sina medmänniskor och för rättvisan. *Imam* Husein oftrade sitt liv för kampen mot orättvisan.

Eid i Miladunnabi eller Profetens födelsedag: Den 12:e *Rabiul ula* (3:e månaden i den islamiska kalendern) motsvarande den 20:e april 570, föddes Profeten Muhammed i Mecka på den arabiske halvön, dagens Saudiarabien. Ibn Abbas berättar om Profetens födelsestund från modern Amina som beskriver födelseögonblicket så här; ”När det var dags att föda var jag ensam hemma och min svärfar var i *Kaba*. Jag såg en vit fågelvinge som smörjde någonting i mitt hjärta. Min rädsla försvann. Sedan såg jag ett glas vit dryck och jag drack det. Ett starkt ljus kom över mig. I denna stund såg jag kvinnor som liknade *Quraysh* och kvinnor som var långa som dadelträd. Jag bad dem om hjälp och frågade varifrån de kom och hur de kände till mig och min situation. En av de svarade, Jag är Asia, Faraos fru. Den andra svarade, jag är Maria, Imrans dotter (Jesus mamma). Vi har sällskap av änglar från himlen. Jag såg också, fortsätter Amina, många finklädde män stående med silvertallrikar i handen. Sedan såg jag att fåglarna belade huset. Gud öppnade mina ögon och jag kunde se allting från öst till väst. Jag såg tre flaggor. En i öst, en i väst och den tredje på *Kaban*. Därefter födde jag mitt lilla barn, Muhammed. Ett ljus kom ut från min mage som lyste upp omgivningen ända från Mecka till Syrien.”

Änglar och fåglar blev mycket glada och prisade Muhammed när han föddes. Det kan tilläggas att endast en del muslimer högtidhåller Profetens födelsedag då detta bruk varken är baserat på Koranen, Profetens *Sunnah* eller hans följeslagares sedvänja. Eftersom islam inte är en religion som har en mänsklig varelse i centrum, är högtidhållandet av Profetens födelsedag ingen del av religionen. Det är snarare en traditionell företeelse som utmärks av sammankomster eller radio- och tv-program för att påminna om Profetens liv och uppdrag och för att uppmana muslimer att förnya sitt åtagande att följa hans exempel.

Miradj eller Himmelsfärd: *Miradj* är Profetens himmelsfärd och det största miraklet inom islam. Detta hände på natten till den 27:e i den sjunde månaden *Radjab* under Mecka perioden. Koranen berättar, ”Stor är Gud i Sin härlighet, Han som under natten förde sin tjänare från den heliga Moskén till en fjärtan böneplats, vars omgivningar Vi har välsignat, för att visa honom några av Våra tecken; Han är Den som hör allt, ser allt (17:1).” Under natten reste Profeten från Mecka till Jerusalem. Där ledde han bönen med alla andra andliga profeter och troende. Sedan uppsteg Profeten Muhammed till himmeln för att betrakta Allahs stora tecken, *Djannat*, *Djahannam*, *Arsh* och *Kursi*. På vägen mötte han Adam, Jesus, Johannes, Zakaria, Josef, Idris, Aron, Moses och Abraham. Sedan var han med Gud enligt Koranen. ”Vid stjärnan, när den går ned ! Icke far eder landsman vilse, och icke bedrager han sig, ej heller talar han av egen

drift, detta är ej annat än en uppenbarelse som uppenbaras, en som är väldig i kraft har undervisat honom, en som är begåvad med omdöme. Han stod stilla i himmels höjd, sedan närmade han sig och svävade ned, och kom på två båglängders avstånd eller ännu närmare. Han uppenbarade det Han ville uppenbara för Sin tjänare (53: 1-10).

Under himmelfärden, som inträffade året innan *Hidjra*, blev de fem dagliga bönerna obligatoriska för muslimer. De dagliga bönerna räknas som *Miradj* för troende.

- **Lailat-al-barat:** Natten till den 15:e i månaden *Shaban* i den islamiska kalendern, är natten för planering inför nästa år enligt islam. Gud säger i Koranen, ”Dess uppenbarelse (inleddes) under en välsignad natt – Vi har aldrig upphört att varna (människorna) – då varje fråga formulerades med fasthet och precision (44:3-4). Många beskriver att dessa verser uppenbarar sig under *Lailat-al-Barat*. Den natten planeras allt som kommer att äga rum kommande år. Profetens *Hadither* berättar om denna natt. Aisha, Profetens hustru, berättar: ”En natt vaknade jag och såg inte Guds Profet i sängen. Jag blev orolig. Jag reste mig och märkte att han var i prostration (böneställning) där han stannade ganska länge. När han slutat be sa han till mig ”O A’isha, vet du vad detta är för natt? Jag svarade, Gud och Hans sändebud vet bäst. Han svarade att det var *Lailat-al-Barat*, den 15:e av *Shaban*. Det är en hedersnatt. Du bör delta i nattvard för Gud denna natt. Därför är denna natt, natten för redovisning. Det bestäms vem som ska födas och vem som ska dö under det kommande året. Detta skrivs på Guds lista.

Guds sändebud, Profeten Muhammed har sagt att under denna natt öppnas dörrarna till guds nåd och förlåtelse för alla dem som anropar honom. Ali säger, ”Gud kommer närmast människorna under denna natt. Han nedstiger till lägsta himmeln och Hans välsignelse och förlåtelse distribueras.”

Baratnatten är förberedelse för kommande *Ramadan*, fastemånaden.

- **Ramadan eller fastemånaden:** Den nionde månaden i den islamiska kalendern är fastemånaden. De första delarna av Koranen uppenbarades under månaden *Ramadan*. Fastan är en av *de fem pelarna* i Islam. Hela månaden fastar muslimer från soluppgången till solnedgången genom att ta avstånd från mat, dryck och sexuellt umgänge. Man undviker också onödigt prat och försöker att koncentrera sig mer på religiösa aktiviteter. Fastan är för att träna kroppen till självkontroll och samtidigt känna medmänniskors lidande, såsom hunger och törst. Fastan är undantagen barn, sjuka, resande och kvinnor som har mens eller precis har fött barn. Kan man inte fasta, på grund av medicinering eller något av ovanstående skäl, kan man antingen ta igen missade fastedagar eller skänka ett mål mat om dagen till någon behövande.

Fastan är för Gud och Han kommer att belöna den fastande. De första tio dagarna i månaden *Ramadan* är för Guds välsignelse, de nästkommande tio dagarna är för Hans förlåtelse och sista tio dagarna för belöning. (*Rahmah*, *Barakah* och *Magferah*)

Qadirnatten eller Lailat-al-Qadr: Natten till den 26:e dagen under *Ramadan* månaden är *Qadirnatten* (Allmaktens natt), enligt de flesta lärda muslimer. Koranen bekräftar, ”Se, Vi har uppenbarat denna [heliga Skrift] under Allmaktens Natt. Och vad kan låta dig förstå vad Allmaktens Natt betyder? Allmaktens Natt är mera värd än tusen månader; då stiger änglarnas härskaror och Anden ned med sin Herres tillstånd för [att utföra] alla [Hans] uppdrag. Den [Natten andas] fred till dess dagen gryr!”

Gud välsignar de som tillbringar denna natt genom böner, Koran recitation, diskussioner om Guds allsmäktighet och genom att nämna Hans namn.

Eid al- Fitr eller Ramadans slutfest: Efter en hel månads fasta firar muslimer *Eid al-Fitr* den första dagen i den tionde månaden, *Shawal*. Tidigt på morgonen samlas alla i moskén för att be en speciell högtidsbön. *Eid*-bönen” är en speciell, extra församlingsbön som är *sunnah* (praktiserad och rekommenderad av Profeten) snarare än *fard* (obligatorisk). I muslimska länder är det vanligt att man deltar och man bör komma ihåg att Profeten uppmanade även kvinnorna att närvara. Bönen består av två *rakat* (rörelseserie i bönen) med extra recitationer av *Allahu Akbar* (Gud är Större) och följs av en predikan som är lämplig för tillfället. Barnen får presenter och klär sig i nya kläder. Man besöker varandra och utväxlar hälsningar och välgångsönskningar. Högtiden varar i tre dagar.

Hajj eller pilgrimsfärden till Mecka och Medina: *Hajj* är en av *de fem pelarna* i islam. Alla muslimer ska, om de har möjlighet, göra hajj en gång i livet. Själva traditionen började från profeten Abraham och hans son Ismael, som byggde *Kaban*. Islam har reformerat denna tradition till nuvarande *Hajj*. *Hajj* blev obligatorisk för den som har råd under det tionde året av *Hidjri*, motsvarande år 632 eKr. Pilgrimer med speciella vita kläder, *Ihram*, besöker *Kaban* sju gånger och försöker pussa den svarta stenen. Där-efter samlas alla på området Arafah den nionde av *Zilhajj* månad från morgon till kväll. Detta görs till minnet av våra förfäder Adam och Eva. Det sägs att Adam och Eva hittade varandra i Arafah efter att de drivits ut ur paradiset och sprungit och letat efter varandra i trehundra år. Att springa mellan bergen Saafa och Marwa är en tradition från Hagar som sprang mellan bergen för att hitta vatten och mat till sonen Ismael. En gång sprang hon till Saafa men vände efter ett tag då hon var orolig att något hänt Ismael. Därefter sprang hon till Marwa men så fort hon tänkte på sin lilla Ismael blev hon orolig och kom tillbaka. En annan tradition från Ismael är att kasta sten mot tre vita pelare som symboliserar Satan. När Abraham tog honom till Mina för att fullgöra Guds vilja att offra sin son, började Satan viska i Ismaels öron. Abraham beordrade då sin son att kasta sten mot Satan.

Den tionde dagen av *Zilhajj*, offrar pilgrimer ett lamm eller liknande till minnet av Abraham som tänkte offra sin son till Gud. Efter ceremonin i Mecka åker man till Medina för att besöka Profeten, hans kompanjoners gravar samt alla andra historiska

platser. Att be i de tre Moskéerna; *Bait al Haram*, vid *Kaban*, *Masjidul al-Aqsa* i Jerusalem och Profetens Moské i Medina, sägs vara de bästa platserna att be på.

• **Eid al-Adha eller offerfesten:** Den tionde av *Zilhajj* firar hela muslimska världen offerfesten *Eid al-Adha*. Man samlas i moskén och ber och tackar Gud för Hans välsignelser. De som dragit ut på *hajj* avslutar sina pilgrimsplikter med att slakta ett djur (en ko, ett lamm eller en get, beroende på vad man har ekonomisk möjlighet till). Slakten sker till åminnelse av att profeten Abraham offrade ett får istället för sin son Ismael, i enlighet med Guds befallning. Köttet fördelas i tre lika stora delar - en till familjen, en till vänner och grannar och en till fattiga.

Baten Micaji